

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820010026
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7820010026.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého a sudcov JUDr. Anny Kohutovej a JUDr. Mareka Dudíka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. októbra 2020 v trestnej veci obžalovaného JUDr. C. Z.B., pre prečin pohrdania súdom podľa § 343 písm. b) Tr. zák., o sťažnosti prokurátora okresnej prokuratúry proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 15T/9/2020 zo dňa 2. 6. 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. z a m i e t a sťažnosť okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresného súdu Rožňava (ďalej len ako „okresný súd“) sp. zn. 15T/9/2020 zo dňa 2. 6. 2020 bola podľa § 280 ods. 2 Tr. por. postúpená trestná vec vedená proti obžalovanému JUDr. C. Z., nar. X. X. XXXX v M., trvale bytom Q. B. XXX (ďalej len ako „obžalovaný“), pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin pohrdania súdom podľa § 343 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 17. 4. 2019 v čase medzi 13.00 hod. až 15.00 hod. a následne dňa 15. 5. 2019 v čase medzi 12.30 hod. až 13.30 hod. na civilných pojednaniach vedených pod sp. zn. 15C/72/2018 v pojednávacej miestnosti Okresného súdu Košice - okolie, Štúrova 29, Košice, napriek predchádzajúcemu upozorneniu sa dopustil konania proti súdu zastúpeného JUDr. L. K., sudkyňou Okresného súdu Košice - okolie, a to konkrétne uviedol, že: „namieta zaujatosť voči postupu súdu, nepripravenosť sudkyne, jej vulgaritu“, pričom na otázku sudkyne, nech vulgaritu špecifikuje, zareagoval: „to mi chcete prikazovať? zobuďte sa pani predsedníčka, ja nie som malý chlapec, nebudete mi prikazovať“, ďalej uviedol, že nepohrda súdom, ale pohrda sudkyňou, že si vyberá osoby, ktorými pohrda, a po upozornení sudkyne, že ona zastupuje súd, uviedol, ona môže zastupovať tak nejaké stádo na lúke, a nie súd, Slovenskej advokátskej komore, lebo nejde o trestný čin, ale ide o disciplinárne previnenie.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor na hlavnom pojednávaní konanom dňa 2. 6. 2020 sťažnosť hneď po vyhlásení, odôvodnení napadnutého uznesenia a podaní poučenia o opravnom prostriedku. Podanú sťažnosť prokurátor odôvodnil písomne podaním doručeným okresnému súdu dňa 24. 7. 2020. Z obsahu tohto odôvodnenia vyplýva, že predmetné rozhodnutie okresného súdu považuje za neopodstatnené a arbitrárne.

Skutočnosti uvádzané súdom v napadnutom rozhodnutí neodrážajú reálny skutkový stav, pretože zo zápisníc z civilných pojednávaní, ako aj zvukového záznamu vyplýva, že obžalovaný bol sudkyňou skutočne upozornený aj na to, že jeho konanie môže byť považované za pohrdanie súdom. Vyznieva potom neopodstatnene konštatácia súdu, že samotné upozornenie nebolo urobené tak, ako je predpísané zákonom.

Vina obžalovaného je, podľa názoru prokurátora, preukázaná dostatočným a zákonným spôsobom, vo veci vykonaným dokazovaním, najmä exaktne záznamom z civilných pojednávaní vedených pod sp.

zn. 15C/72/2018 na Okresnom súde Košice - okolie, výpovedami svedkov príslušníkov ZVJS, ktorí boli prítomní pri skutku a svojimi zmyslami bezprostredne vnímali uvedené udalosti, a listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisového materiálu.

Objektom tohto trestného činu je záujem na ochrane autority, vážnosti a rešpektu k súdu, ako aj záujem na dôstojnom prejednaní veci súdom bez zbytočných prietahov.

Základným predpokladom vyodenia trestnoprávnej zodpovednosti za uvedený trestný čin je, aby sa konania opísaného v jeho skutkovej podstate páchatel' dopustil opakovane a napriek predchádzajúcemu upozorneniu.

Už zo znenia skutkovej vety vyplýva, že sa mal obžalovaný správať urážlivo, resp. s dešpektom voči súdu na dvoch rôznych pojednávaniach konaných 17. 4. 2019 a 15. 5. 2019. Podľa prokurátora obžalovaný bol na nevhodné správanie voči súdu na pojednávaní opakovane upozornený, pričom v jednom prípade aj s upozornením, že toto správanie môže byť považované za pohrdanie súdom. Napriek verbalizovaným upozorneniam, ktoré sú zachytené v zápisnici z pojednávania, obžalovaný ďalej pokračoval v urážlivom a znevažujúcom správaní. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že podmienka opakovaného správania obžalovaného je splnená a rovnako je splnená podmienka spočívajúca v opakovaní tohto správania napriek predchádzajúcemu upozorneniu sudkyne.

Ďalšou nevyhnutnou podmienkou vyodenia trestnoprávnej zodpovednosti za trestný čin pohrdania súdom je to, že prejavy páchatela musia spĺňať kritériá urážlivého a znevažujúceho správania, ktoré je spôsobilé dotknúť sa autority súdu.

Konanie obžalovaného, opísané vo vyššie uvedených citáciách je, podľa jeho názoru, možné kvalifikovať ako urážlivé a znevažujúce správanie voči súdu.

Z pohľadu sťažovateľa nie je namieste použiť § 10 ods. 2 Tr. zák. v tomto stíhanom prípade, pretože vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela nie je jeho závažnosť nepatrná.

V prípade obžalovaného sa nejedná o nejaký exces, vybočenie z jeho bežného správania, jeho konanie je opakované, tendenčné, o čom svedčí aj jeho urážlivý spôsob komunikácie vo vzťahu k prokurátorovi na netrestnom úseku, ktorá tvorí prílohu sťažnosti prokurátora. To znamená, že jeho urážlivé konanie smeruje nielen voči súdu, ale aj voči orgánom činným v trestnom konaní. Súd vo svojom rozhodnutí paradoxne sám konštatuje, že mu je od 27. 1. 2020 pozastavený výkon advokácie, zrejme pre jeho iné disciplinárne previnenie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd postúpil vec na disciplinárne previnenie obžalovaného, ktorý sa už v minulosti dopustil viacerých priestupkov, bol už dvakrát odsúdený (zahľadenie znamená fakt neodsúdenia, nie nespáchania trestného činu), a ktorý má aj v súčasnosti pozastavený výkon funkcie advokáta pre zrejme jeho iné previnenie, čo je absurdné a neopodstatnené. Obhajobná námietka obžalovaného spočívajúca v tvrdení, že to nebolo ako pohrdavé stanovisko adresované súdu ale konkrétnej sudkyňi rozhodujúcej o veci, obstáť nemôže.

Z prokurátorom citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že osobu sudcu nemožno oddeliť od súdu, ktorý pri výkone svojej právomoci v konkrétnej právnej veci zastupuje. Je tomu najmä vtedy, ak konanie obžalovaného voči sudkyňi bolo urobené priamo na pojednávaní a v súvislosti s prejednávanou vecou. V prípade nespokojnosti s konaním sudkyne priamo na pojednávaní je účastník v zmysle § 62 ods. 1 zákona o sudcoch oprávnený podať sťažnosť. V prípade nespokojnosti účastníka s obsahom rozhodnutia súdu je tento oprávnený proti vydanému rozhodnutiu podať opravný prostriedok. Nevynútené urážlivé a znevažujúce vyjadrenia sú v každom prípade neprípustné.

Z judikatúry, ako aj komentárov k Trestnému zákonu je zrejme, že podmienkou trestnosti nie je predchádzajúce použitie miernejších prostriedkov (napr. poriadková pokuta), ale stačí, ak je páchatel' aspoň upozornený na nevhodnosť jeho predchádzajúceho správania.

Vo vzťahu ku odôvodneniu napadnutého uznesenia prokurátor uviedol, že okresný súd síce svoje rozhodnutie opiera aj o rozhodnutie ESLP vo veci Kincses proti Maďarsku, kde uvádza, že maďarský advokát namietal v civilnom konaní zaujatosť sudkyne, tvrdil, že sudca je profesijne nekompetentný, a tento bol disciplinárne postihnutý, nie trestnoprávne, avšak toto rozhodnutie samosudca bližšie nerozviezol, a preto sa z tohto napadnutého uznesenia ani nedozvieme, o aký konkrétny skutok išlo, o akú osobu advokáta, či v jeho prípade sa jednalo o nejaký exces, či o nejaké tendenčné správanie. V tejto časti je z uvedeného dôvodu rozhodnutie nepreskúmateľné.

Ďalej sa prokurátor nestotožnil ani s konštatáciou súdu, že takéto urážlivé konanie je sudca povinný ako verejne činná osoba strpieť, pretože v danom prípade nešlo o nejakú kritiku sudkyne, či nejaké hodnotiace úsudky, ale o adresovanie útoku spočívajúceho v urážlivom a znevažujúcom správaní sa k súdu a uskutočnenie tohto útoku počas súdneho pojednávania.

Vzhľadom k tomuto navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie a vrátil vec prvostupňovému súdu na nové prejedanie a rozhodnutie, alebo aby vo veci sám rozhodol uznaním obžalovaného za vinného z prečinu pohrdania súdom podľa § 343 písm. b) Tr. zák., a aby mu bol pri absencii tak poľahčujúcej okolnosti, ako aj priťažujúcej okolnosti uložený trest na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 4 mesiacov, tento podmienčne odložený na primeranú skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov, a súčasne mu uložiť povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. f) Tr. zák. verejne sa ospravedlniť sudkyňi JUDr. L. K., ktorá zastupuje súd.

Na podklade takto podanej sťažnosti krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov k záveru, že predmetný skutok sa stal, dopustil sa ho obžalovaný, avšak daný skutok nie je trestným činom, ale mohlo by ísť o disciplinárne previnenie. Tento svoj záver oprel okresný súd o zákonne vykonané dokazovanie, ktoré dôsledne vyhodnotil a dospel k náležite zistenému skutkovému stavu. Takto dôkazne preukázaný skutkový stav okresný súd detailne analyzoval z pohľadu zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu pohrdania súdom podľa § 343 písm. b) Tr. zák., ako aj z pohľadu miery závažnosti daného skutku a dodržania zásady ultima ratio trestného práva a dospel k vecne správnym záverom, ktoré výstižne a vyčerpávajúco vysvetlil v odôvodnení napadnutého uznesenia.

V prvom rade sťažnostný súd poukazuje na pomerne rozsiahle hodnotenie naplnenia jednotlivých znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty daného prečinu, kedy okresný súd pomerne exaktným spôsobom vyhodnocuje správanie sa obžalovaného na jednotlivých pojednávaniach a veľmi presne určuje konkrétne, právne relevantné skutkové momenty, ktoré posudzuje z pohľadu, či išlo o opakované konanie obžalovaného a po predchádzajúcom upozornení.

Sťažnostný súd sa v plnej miere stotožňuje s vyhodnotením, ktoré v tomto smere vykonal okresný súd a zastáva rovnaký názor ako prvostupňový súd v tom, že na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17. 4. 2019 inkriminovaný prejav obžalovaného skutočne nastal tak, ako ho ustálil okresný súd, avšak k určitému upozorneniu či napomenutiu došlo zo strany sudkyne až následne, teda po prednesení inkriminovaných slov, ktoré by mohli zakladať úvahy o urážlivom správaní alebo znevažovaní súdu.

Uvedené „upozornenie“, ani z pohľadu krajského súdu nemá takú obsahovú náplň a kvalitu, aby ho bolo možné považovať za „predchádzajúce upozornenie“ v zmysle § 343 Tr. zák. a to presne z tých istých dôvodov, ako to uvádza aj okresný súd vo svojom rozhodnutí. Uvedený výklad pojmu „predchádzajúce upozornenie“ aplikoval okresný súd aj na skutkový dej, ku ktorému došlo na pojednávaní konanom dňa 15. 5. 2019, kde z vykonaného dokazovania bez akýchkoľvek pochybností vyplynulo, že po istej slovnej prestrelke medzi sudkyňou a obžalovaným došlo zo strany konajúcej sudkyne ku kvalifikovanému upozorneniu obžalovaného, že toto jeho konanie môže považovať za pohrdanie súdom, kde po tomto upozornení sa obžalovaný znova a teda opakovane dopustil konania, ktoré následne okresný súd hodnotil z pohľadu, či ide o urážlivé alebo súd znevažujúce správanie.

So spôsobom, akým okresný súd vyhodnotil dané verbálne prejavy obžalovaného, sa sťažnostný súd tiež stotožnil v celom rozsahu. Presne ako uviedol okresný súd, obžalovaným prednesené slová sú jednoznačne nezlučiteľné s dôstojným a slušným správaním účastníka konania a už vôbec nie advokáta a nemajú mať miesto v pojednávacej miestnosti. O to viac, ak zaznejú z úst právne vzdelanej osoby, dlhodobo profesne činnej aj v justičnom prostredí. Avšak na druhej strane, aj takéto prejavy je potrebné posudzovať ako z pohľadu miery závažnosti daného skutku, tak aj z pohľadu postavenia trestného práva v systéme jednotlivých právnych odvetví a jeho prostriedkov v sústave právnych sankcií. Okresný súd sa v tomto smere správne vysporiadal s uvedenými záležitosťami a dospel, z pohľadu nadriadeného súdu, k správny záverom o tom, že tieto prejavy, hoc sú neslušné, nedosahujú takú požadovanú mieru závažnosti, aby ohrozili objekt danej skutkovej podstaty trestného činu do tej miery, aby bolo nevyhnutné pristúpiť k použitiu prostriedkov trestnej represie.

Pokiaľ ide o námietky prokurátora spočívajúce v tom, že v konaní obžalovaného nejde o ojedinelý exces a obdobne urážlivo sa už v minulosti obžalovaný správal aj k inému prokurátorovi pôsobiacemu na netrestnom úseku, je potrebné podoznieť, že mieru závažnosti konkrétneho skutku v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. neurčuje osoba páchatela, čo znamená, že miera závažnosti určitého konkrétneho skutku bude vždy rovnaká bez ohľadu na to, či pôjde o bezúhonného človeka, u ktorého objektívne dôjde k prvému ojedinelému excesu v jeho správaní alebo o človeka, pre ktorého je typické urážlivé a neslušné správanie.

Nadriadený súd sa zaoberal aj ďalšími sťažnostnými výhradami okresného prokurátora a súhlasí s názorom prokurátora v tom, že je nesprávna úvaha okresného súdu, podľa ktorej v danom prípade ide len o zvýšenú mieru kritiky, ktorú sudca, ako verejne činná osoba, musí strpieť a tiež dáva za pravdu prokurátorovi v tom, že obhajoba obžalovaného spočívajúca v tom, že pohŕda sudkyňou a nie súdom je právne irelevantná a neopodstatnená. Napriek uvedenému tieto námietky svojou kvalitou nie sú tak zásadné, aby dokázali spochybniť samotnú právnu podstatu napadnutého rozhodnutia.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností krajský súd dospel k záveru o vecnej správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia súdu, pričom okresným prokurátorom namietané výhrady posúdil krajský súd ako menej presvedčivé, v dôsledku čoho sa priklonil v tejto trestnej veci k právnej argumentácii okresného súdu.

Preto krajský súd sťažnosť okresného prokurátora ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.